

Asia C-240/23

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

17.4.2023

Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin:

Bundesverwaltungsgericht (Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

9.12.2022

Revision-menettelyn valittaja:

Herbaria Kräuterparadies Gmbh

Revision-menettelyn vastapuoli:

Freistaat Bayern

Jäljennös

Bundesverwaltungsgericht

VÄLIPÄÄTÖS

[– –]

Hallintoriita-asiassa

Herbaria Kräuterparadies Gmbh,

[– –] Fischbachau,

kantajana, valittajana ja

ja Revision-menettelyn valittajana,

[– –]

vastaan

Freistaat Bayern,

edustajanaan Landesanstalt für Ernährung und Landwirtschaft Bayern,
[– –] München,

vastaajana, vastapuolena ja
Revision-menettelyn vastapuolena,

Bundesverwaltungsgerichtin 3. jaosto on
ottaen huomioon 9.12.2022 pidetyssä istunnossa esitetyn,
[– –]

päättänyt seuraavaa:

Asian käsittelyä lykätään.

Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 kumoamisesta 30.5.2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 (EUVL [2018], L 150, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 17.1.2022 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) 2022/474 (EUVL [2022], L 98, s. 1), ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan tulkinnasta seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1. Onko asetuksen (EU) 2018/848 33 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnusta saa käyttää jalostetussa elintarvikkeessa, joka kyseisen asetuksen 45 artiklan 1 kohdan edellytysten mukaisesti tuodaan saatettavaksi unionin markkinoille luonnonmukaisena tuotteena mutta joka ei vastaa kyseisen asetuksen 16 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan kanssa, vaatimuksia, koska se sisältää kasviperäisten tuotteiden lisäksi muita kuin kasviperäisiä kivennäisaineita ja vitamiineja?
2. Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi: seuraako Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artiklasta, että Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnusta saa käyttää jalostetussa elintarvikkeessa, kun se tulee Euroopan unionista ja on asetuksen (EU) 2018/848 48 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytyn kolmannen maan vastaavien tuotanto- ja valvontasääntöjen mukainen mutta ei täytä kyseisen asetuksen 16 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan kanssa, vaatimuksia?

3. Seuraako Euroopan unionin perusoikeuskirjan 20 artiklasta, että tällaisessa Euroopan unionista tulevassa jalostetussa elintarvikkeessa saa asetuksen (EU) 2018/848 30 artiklan 1 kohdan nojalla käyttää luonnonmukaiseen tuotantotapaan viittaavia ilmauksia, ilman että siinä käytetään Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnusta?

Perustelut:

I

- 1 Riita-asia koskee jalostetun elintarvikkeen merkitsemistä luonnonmukaisesta tuotannosta saaduksi.
- 2 Revision-menettelyn valittaja valmistaa Blutquick- nimistä tuotetta, joka on hedelmämeijerijauheen ja yrttiuutteiden sekoitus ja joka on tuotettu luonnonmukaisesti. Juomaan on lisätty muita kuin kasviperäisiä vitamiineja ja ferroglykonaattia. Revision-menettelyn valittaja tarjoaa Blutquickia ravintolisänä. Sen pakkauksessa on Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnus, kansallinen luomutunnus ja merkintä, jonka mukaan tuotteen ainesosat ovat peräisin ”valvotusta luonnonmukaisesta viljelystä”.
- 3 Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (Baijerin alueellinen maatalousvirasto) määräsi 18.1.2012 tekemässään päätöksessä muun muassa, että Revision-menettelyn valittajan on poistettava 1.12.2012 mennessä luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 2092/91 kumoamisesta 28.6.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 (EUVL [2007], L 189, s. 1) 23 artiklan nojalla suojattu luonnonmukaista tuotantotapaa koskeva maininta tuotteen merkinnöistä, mainonnasta ja kaupan pitämisestä. Se perusteli tätä sillä, että asetuksen (EY) N:o 834/2007 säännösten ja luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä luonnonmukaisen tuotannon, merkintöjen ja valvonnan osalta 5.9.2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 889/2008 (EUVL [2008], L 250, s. 1) 27 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaan jalostettuihin tuotteisiin, joissa on maininta ”luonnonmukainen”, voidaan lisätä vitamiineja ja kivennäisaineita vain, jos niiden käyttö on lakisääteistä elintarvikkeissa, joihin niitä lisätään. Näin ei ole Blutquickin tapauksessa.
- 4 Revision-menettelyn valittaja nosti viimeksi mainitusta päätöksestä kanteen. Verwaltungsgericht (hallintotuomioistuin, Saksa) esitti Euroopan unionin tuomioistuimelle (jäljempänä unionin tuomioistuin) ennakkoratkaisukysymyksiä asetuksen (EY) N:o 889/2008 27 artiklan 1 kohdan f alakohdan tulkinnasta. Unionin tuomioistuin totesi 5.11.2014 antamassaan tuomiossa Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, EU:C:2014:2335), että asetuksen (EY) N:o 889/2008 27 artiklan 1 kohdan f alakohtaa on tulkittava siten, että tässä säännöksessä tarkoitettua aineen käyttöä on lakisääteistä ainoastaan, jos unionin oikeuden

säännössä tai sen mukaisessa kansallisen oikeuden säännössä edellytetään suoraan, että elintarvikkeeseen on lisättävä mainittua ainetta, jotta kyseistä elintarviketta voidaan ylipäättään pitää kaupan. Tällaisen aineen käyttö ei ole kyseisessä säännöksessä tarkoitettulla tavalla lakisääteistä, kun elintarviketta pidetään kaupan ravintolisänä, johon on liitetty ravitsemus- tai terveystuotteita, tai erityisravinnoksi tarkoitettuna elintarvikkeena, vaikka tämä tarkoittaa, että aineiden lisäämistä elintarvikkeisiin koskevien säännösten noudattamiseksi kyseisen elintarvikkeen on sisällettävä tietty määrä mainittua ainetta. Unionin tuomioistuin ei ottanut kantaa Revision-menettelyn valittajan jo tuolloisessa menettelyssä esittämään väitteeseen, jonka mukaan sitä syrjitään kolmansien maiden, joissa on käytössä vastaavaksi hyväksytty tuotantojärjestelmä, yrityksiin nähden, koska ennakkoratkaisua pyytänyt Verwaltungsgericht ei ollut esittänyt kysymyksiä tästä.

- 5 Verwaltungsgericht hylkäsi kumoamiskanteen perusteettomana. Revision-menettelyn valittajan edellä mainitusta ratkaisusta tekemä valitus jäi myös tuloksettomaksi. Toisen asteen tuomioistuin totesi 29.7.2021 antamassaan tuomiossa riidanalaisen päätöksen lainmukaisuudesta, ettei vitamiinien ja ferroglykonaatin lisäämisestä Blutquickin kaltaiseen jalostettuun elintarvikkeeseen säädetä nimenomaisesti laissa, joten käyttämällä Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnusta (jäljempänä EU:n luomutunnus) Revision-menettelyn valittaja on rikkonut asetuksen (EY) N:o 834/2007 23 artiklaa, jossa säädetään luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavien ilmausten käytöstä. Sen mukaan myöskään asetuksen (EY) N:o 889/2008 27 artiklan 1 kohdan f alakohtaa ei pidä tulkita laajentavasti Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 20 artiklan valossa. Revision-menettelyn valittaja väitti, että sitä kohdellaan asetuksen (EY) N:o 834/2007 33 artiklan 1 kohdan seurauksena eri tavalla, koska kyseinen säännös mahdollistaa sen, että Yhdysvalloista voidaan tuoda kilpailevia tuotteita Euroopan unioniin luonnonmukaisina tuotteina, joissa on EU:n luomutunnus, vaikka niihin on sekoitettu aineita, etenkin vitamiineja, joita asetuksen (EY) N:o 834/2007 23 artiklan 1 kohdan ja asetuksen (EY) N:o 889/2008 27 artiklan 1 kohdan ja liitteen VIII mukaan ei saa käyttää valmistuksessa Euroopan unionissa. Toisen asteen tuomioistuimen mukaan tällaista erilaista kohtelua ei kuitenkaan esiinny. Vastaavia Yhdysvalloista tulevia luonnonmukaisia tuotteita voidaan tosin jaella EU:ssa luonnonmukaisina tuotteina, mutta niissä ei saa olla EU:n luomutunnusta. Asetuksen (EY) N:o 834/2007 25 artiklan 1 kohdan mukaan EU:n luomutunnusta saa käyttää, jos tuotteet vastaavat kyseisessä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia. Näin ei ole automaattisesti vastaavien tuotteiden tapauksessa; ne ovat asetuksen (EY) N:o 834/2007 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla kyseisen asetuksen mukaisia vain, jos ne vastaavat poikkeuksetta siinä säädettyjä vaatimuksia. Tämä ei päde Yhdysvalloissa valmistettuun tuotteeseen, joka vastaa Revision-menettelyn valittajan valmistamaa tuotetta.
- 6 Revision-valituksellaan Revision-menettelyn valittaja riitauttaa edelleen 18.1.2012 tehdyn päätöksen ja väittää lähinnä, että vastaavana tuotteena Euroopan unioniin tuodussa tuotteessa voi olla EU:n luomutunnus myös silloin, jos se ei ole

asetuksen (EY) N:o 834/2007 tuotantosääntöjen mukainen. Jos Revision-menettelyn valittajaa kielletään käyttämästä kyseistä tunnusta Blutquick-tuotteessa, loukataan perusoikeuskirjan 20 artiklan mukaista yhdenvertaisuusperiaatetta. Mainittua artiklaa rikotaan Revision-menettelyn valittajan mukaan jo siitä syystä, että yhdysvaltalaiset tuotteet, joihin on lisätty vitamiineja ja kivennäisaineita, voidaan – EU:n luomutunnuksen käytöstä riippumatta – esittää luonnonmukaisina tuotteina, kun taas Revision-menettelyn valittaja voi pitää Blutquick-tuotettaan kaupan ainoastaan tavanomaisena tuotteena. Revision-menettelyn valittajan mukaan kieltoa lisätä vitamiineja ja kivennäisaineseoksia sen tuotteeseen ei voida soveltaa siihen, jos sitä ei sovelleta Yhdysvalloissa toimiviin tuottajiin.

- 7 Revision-menettelyn vastapuoli kiistää Revision-valituksen ja väittää lähinnä, että hyväksytystä kolmannesta maasta tulevassa tuotteessa saa käyttää EU:n luomutunnusta vain, jos se on asetuksen (EY) N:o 834/2007 säännösten mukainen. Väitettyä erilaista kohtelua ei esiinny. Vastaavuuden vastavuoroisen tunnustamisen myötä pääsy unionin markkinoille on myönnetty myös tuotteille, jotka eivät ole luonnonmukaista tuotantoa koskevien unionin säännösten mukaisia. Revision-menettelyn valittajan vaatima yhdenvertainen kohtelu yhdysvaltalaisten tuotteiden kanssa johtaisi Euroopan unionin järjestelmän merkittävään muuttumiseen, johon vastaavuuden tunnustamisella ei ole pyritty ja joka vaarantaisi unionin säännösten tavoitteet.

II

- 8 Asian käsittelyä on lykättävä, ja unionin tuomioistuimelta on pyydettävä ennakkoratkaisua Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä SEUT) 267 artiklan kolmannen kohdan nojalla. Riita-asian ratkaisemisen kannalta merkityksellisen unionin oikeuden tulkinta ei ole niin ilmeinen, ettei tästä ole mitään perusteltua epäilyä (ks. unionin tuomioistuimen tuomio 6.10.2021, [Conorzio Italian Management e Catania Multiservizi ja Catania Multiservizi], C-561/19, [EU:C:2021:799], 39 kohta).
- 9 1. Revision-menettelyn valittajaa on kielletty 18.1.2012 tehdyssä päätöksessä käyttämästä Blutquick-tuotteessaan unionin oikeudessa suojattua luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavaa ilmausta. Kielto koskee EU:n luomutunnuksen ja saksalaisen luomutunnuksen käyttöä sekä mahdollisia muita luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavia ilmauksia esimerkiksi ainesosaluettelossa. Kiellon oikeudellisessa arvioinnissa on, kun otetaan huomioon sen luonne hallintotoimena, jolla on pysyviä vaikutuksia, otettava lähtökohdaksi Revision-valitusta käsitelleen tuomioistuimen ratkaisun antamishetkellä vallinnut oikeustila (ks. tästä BVerwG:n tuomio 13.6.2019 – 3 C 28.16 – BVerwGE 166, 32, 11 kohta). Käsiteltävässä asiassa ei siten pidä soveltaa asetusta (EY) N:o 834/2007, johon Revision-menettelyn vastapuoli oli perustanut päätöksensä, vaan 1.1.2022 lähtien sovellettua luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä ja neuvoston asetuksen

(EY) N:o 834/2007 kumoamisesta 30.5.2018 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/848 (EUVL [2018], L 150, s. 1).

- 10 2. Revision-menettelyn valittajaa koskevan kiellon oikeusperustana on asetuksen (EU) 2018/848 42 artiklan 1 kohta. Siinä säädetään, että kun on kyseessä säännösten noudattamatta jättäminen, joka vaikuttaa luonnonmukaisten tai siirtymävaiheen tuotteiden vaatimuksenmukaisuuteen tuotannon, valmistuksen ja jakelun missä tahansa vaiheessa esimerkiksi muiden kuin sallittujen tuotteiden, aineiden tai tekniikoiden käytön tai muiden kuin luonnonmukaisten tuotteiden kanssa sekoittumisen vuoksi, toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava se, että koko kyseisen erän tai tuotantosarjan merkinnöissä ja mainonnassa ei missään viitata luonnonmukaiseen tuotantoon. Tämän perusteella toimenpiteisiin ryhtymisen edellyttämä asetuksen (EU) 2018/848 3 artiklan 57 alakohdassa tarkoitettu säännösten noudattamatta jättäminen seuraa Blutquickin, joka on jalostettu elintarvike, tapauksessa asetuksen (EU) 2018/848 16 artiklan 1 kohdasta, luettuna yhdessä liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan kanssa. Näiden säännösten mukaan elintarvikkeiden jalostuksessa on sallittua käyttää kivennäisaineita (mukaan lukien hivenaineet), vitamiineja, aminohappoja ja mikroravintoaineita edellyttäen, että unionin lainsäädännön säännöksissä tai unionin lainsäädännön mukaisissa kansallisissa säännöksissä ”oikeudellisesti suoraan velvoitetaan” käyttämään niitä tavanomaiseen käyttöön tarkoitetuissa elintarvikkeissa sillä seurauksella, että elintarviketta ei voida lainkaan saattaa markkinoille tavanomaiseen käyttöön tarkoitettuna elintarvikkeena ilman kyseisten kivennäisaineiden, vitamiinien, aminohappojen tai mikroravintoaineiden lisäämistä. Näin ei ole Blutquickin tapauksessa, mitä Revision-menettelyn valittaja ei myöskään kiistä. Vitamiinien ja ferroglykonaatin lisääminen Revision-menettelyn valittajan tuotteeseen ei siten kuulu asetuksen (EU) 2018/848 liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan sanamuodon piiriin. Tämä johtaa siihen, että EU:n luomutunnuksen käyttö on asetuksen (EU) 2018/848 33 artiklan 1 kohdan nojalla kiellettyä; saman artiklan 5 kohdan nojalla tämä pätee myös saksalaiseen luomutunnukseen. Blutquickin merkinnöissä ei myöskään saa käyttää ilmaisua ”luonnonmukainen” asetuksen (EU) 2018/848 30 artiklan 1 kohdan nojalla. Jos mainittuja säännöksiä voidaan soveltaa täysimääräisesti, 18.1.2012 asetettu kielto olisi lainmukainen, ja kanne, valitus ja Revision-valitus jäisivät tuloksettomiksi.
- 11 3. Revision-menettelyn valittaja väittää, että perusoikeuskirjan 20 artiklan mukaisesta yhdenvertaisuusperiaatteesta seuraa, että sillä on oltava oikeus käyttää Blutquickin merkinnöissä EU:n luomutunnusta ja luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavaa ilmausta, koska vastaavaa Yhdysvalloissa valmistettua tuotetta voidaan pitää siellä kaupan ”luonnonmukaisena” ja Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen tekemän vastaavuussopimuksen vuoksi sitä voidaan pitää kaupan unionissa luonnonmukaisena elintarvikkeena – ja siinä voidaan käyttää EU:n luomutunnusta. Asiaa käsittelevä jaosto ei voi ratkaista, onko Revision-valitus hyväksyttävä tämän väitteen perusteella, esittämättä ennakkoratkaisupyyntöä unionin tuomioistuimelle. Asiassa tulee esille useita unionin oikeuden tulkintaa koskevia kysymyksiä, joita on selvennettävä.

- 12 a) Asiaa käsittelevä jaosto ottaa tässä yhteydessä lähtökohdaksi, että perusoikeuskirjaa sovelletaan sen 51 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen nojalla, koska asetuksen (EU) 2018/848 säännökset koskevat unionin oikeuden soveltamista.
- 13 b) Perusoikeuskirjan 20 artikla edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tilanteita ei kohdella eri tavalla eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavalla, ellei tällaista kohtelua voida objektiivisesti oikeuttaa (unionin tuomioistuimen vakiintunut oikeuskäytäntö, tuomio 3.2.2021, [Fussl Modestraße Mayr], C-555/19, [EU:C:2021:89], 95 kohta).
- 14 aa) Erilaisen kohtelun olemassaolon osalta on ensin selvitettävä, väittääkö Revision-menettelyn valittaja perustellusti, että sen Blutquick-tuotetta kohdellaan EU:n luomutunnuksen käytössä eri tavalla kuin Yhdysvaltojen kaltaiseen kolmanteen maahan sijoittautuneen yrityksen vastaavaa tuotetta, kun se tuodaan asetuksen (EU) 2018/848 45 artiklan 1 kohdan mukaisesti saatettavaksi unionin markkinoille luonnonmukaisena tuotteena. Kuten jäljempänä 2 kohdassa todetaan, Blutquickia ei saa asetuksen (EU) 2018/848 33 artiklan 1 kohdan nojalla saattaa markkinoille unionissa EU:n luomutunnuksella varustettuna, koska siihen on lisätty vitamiineja ja ferroglykonaattia. Erilaisesta kohtelusta on siten kyse, jos kolmanteen maasta, jossa asianomaisten vitamiinien ja kivennäisaineiden lisääminen on sallittua vastaaviksi hyväksytyissä tuotantosäännöissä, tulevassa kyseistä tuotetta vastaavassa jalostetussa elintarvikkeessa voi olla EU:n luomutunnus, kun se saatetaan markkinoille Euroopan unionissa, vaikka näiden vitamiinien ja kivennäisaineiden lisäämisen vuoksi se ei ole asetuksen (EU) 2018/848 tuotantosääntöjen mukainen.
- 15 Asiaa käsittelevän jaoston käsityksen mukaan asetuksen (EU) 2018/848 33 artiklan 1 kohdan sääntelyn ja unionin tuomioistuimen – myös asiassa C-137/13 annetun – tähänastisen oikeuskäytännön perusteella ei voida vastata riittävän selkeästi siihen, voiko tällaisessa kolmanteen maasta tuodussa tuotteessa olla EU:n luomutunnus. Toisen asteen tuomioistuin on vastannut – kun voimassa oli vielä asetus (EY) N:o 834/2007 – tähän kysymykseen kieltävästi ja viitannut tässä yhteydessä lähinnä siihen, että asetuksen (EY) N:o 834/2007 25 artiklan 1 kohdan mukaan EU:n luomutunnusta saa käyttää, jos tuotteet vastaavat tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia. Asetuksessa (EY) N:o 834/2007 erotetaan tuotteet, jotka vastaavat asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, ja tuotteet, jotka ovat pelkästään vastaavia. Viimeksi mainitut eivät vastaa asetuksen (EY) N:o 834/2007 25 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asetuksessa säädettyjä vaatimuksia. Tämä perustelu, jota voidaan lähtökohtaisesti soveltaa myös nykyiseen oikeustilaan, ei kuitenkaan ole niin kestävä, että tulkintaa voitaisiin pitää kiistattomana. Tämä pätee myös, sikäli kuin toisen asteen tuomioistuin viittaa kyseisen säännöksen systematiikkaan ja kuluttajansuojaa koskevaan tavoitteeseen. Muutamat seikat tukevat pikemminkin sitä, että kolmannessa maassa tuotetussa jalostetussa elintarvikkeessa, joka saatetaan unionin markkinoille asetuksen (EU) 2018/848 45 artiklan 1 kohdan edellytysten mukaisesti, voi olla EU:n luomutunnus, vaikka se sisältää kasviperäisten

tuotteiden lisäksi muita kuin kasviperäisiä kivennäisaineita ja vitamiineja eikä siten vastaa asetuksen (EU) 2018/848 16 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan kanssa, vaatimuksia. Ensinnäkin asetuksen (EU) 2018/48 33 artiklan 1 kohdan sanamuoto mahdollistaisi myös sen, että ilmaisulla ”asetuksen mukaisia” ei viitata tuotantosääntöihin vaan unioniin tuodun tuotteen tapauksessa tuontia koskeviin säännöksiin ja etenkin niihin, jotka koskevat tuotanto- ja valvontasääntöjen hyväksymistä vastaaviksi kyseisen asetuksen 45 artiklan ja sitä seuraavien artiklojen mukaisesti. Siinä tapauksessa asetuksen (EU) 2018/848 33 artiklan 1 kohdan ilmauksen ”asetuksen mukaisia” täyttymiseksi riittäisi, että tuote on tuotu sen mukaan sovellettavien edellytysten mukaisesti. Toiseksi lienee pikemminkin vastaavuuden hyväksymisen ja asianomaisen vastaavuussopimuksen tavoitteen, joka on kaupan esteiden poistaminen, mukaista, jos vastaavuussääntöjen mukaisesti kolmannesta maasta tuotu tuote voidaan merkitä samalla tavalla kuin ”vastaava” – muttei täysin samojen vaatimusten mukainen – unionissa tuotettu tuote; EU:n luomutunnuksella lienee huomattava merkitys kolmannesta maasta tuotavan tuotteen kilpailutilanteen kannalta.

- 16 bb) Jos ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava myöntävästi, kyse voisi olla Euroopan unioniin sijoittautuneiden tuottajien erilaisesta kohtelusta kolmansiin maihin, joissa on vastaaviksi hyväksytyt tuotanto- ja valvontasäännöt, sijoittautuneisiin tuottajiin nähden EU:n luomutunnuksen käytön osalta, jos unionissa tuotetun tuotteen ja kolmannessa maassa tuotetun tuotteen markkinoille saattaminen unionissa olisivat toisiinsa rinnastettavia tilanteita siitä huolimatta, että yhtäältä unionissa ja toisaalta kolmannessa maassa on käytössä erilaiset tuotanto- ja valvontasäännöt. Tätä voisi tukea se, ettei kyse ole tuotteiden, joita voidaan saattaa markkinoille unionissa ja jotka kilpailevat keskenään, tuotannosta vaan merkitsemisestä. Jos kyseessä on erilainen kohtelu, se voisi kuitenkin olla perusteltua. Asiallisenä syynä erilaiseen kohteluun voitaisiin tässä yhteydessä vedota vastaavuuden hyväksymiseen sinänsä tai sillä tavoiteltavaan kaupan helpottamiseen. Revision-menettelyn valittaja lähtee sitä vastoin siitä, ettei tällainen oikeuttamisperuste tule joka tapauksessa kyseeseen silloin, kun Euroopan komissio on hyväksynyt sellaisten tuotanto- ja valvontasääntöjen vastaavuuden – kuten sen mukaan on tapahtunut nyt tarkasteltavassa tapauksessa –, jotka eivät ole ”olennaisten” unionissa sovellettavien sääntöjen mukaisia. Silloin unionissa tuotantoa harjoittavalla yrityksellä on oikeus siihen, että sen on noudatettava ainoastaan kolmannen maahan sijoittautuneeseen yritykseen sovellettavia tuotantosääntöjä. Siihen kysymykseen, seuraako perusoikeuskirjan 20 artiklasta näin ollen, että EU:n luomutunnusta saa käyttää jalostetussa elintarvikkeessa, jos se tulee Euroopan unionista ja on asetuksen (EU) 2018/848 48 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytyin kolmannen maan vastaavien tuotanto- ja valvontasääntöjen mukainen mutta ei täytä kyseisen asetuksen 16 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan kanssa, vaatimuksia, ei voida vastata riittävällä varmuudella. Tällä vastavuoroisen tunnustamisen käytäntöön liittyvällä problematiikalla voi olla suuri merkitys. Se herättää monenlaisia kysymyksiä yhdenvertaisesta kohtelusta ja käänteisestä syrjinnästä sekä mahdollisesta unionin sääntelyautonomian menettämisestä (ks.

unionin tuomioistuin, julkisasiamies Sharpstonin ratkaisuehdotus [Herbaria Kräuterparadies], C-137/13 [EU:C:2014:318], 59 kohta). Tältä osin tarvitaan selvennystä unionin tuomioistuimelta.

- 17 cc) Käsiteltävässä asiassa herää vastaavasti – oikeuteen käyttää EU:n luomutunnusta liittymätön – kysymys asetuksen (EU) 2018/848 30 artiklan 1 kohdan mukaisesta luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavasta ilmaisusta, jonka käyttö Revision-menettelyn valittajalta kiellettiin samoin riidanalaisessa päätöksessä.
- 18 Jos kaksi yritystä tuottaa samaa jalostettua elintarviketta, joka on asetuksen (EU) 2018/848 48 artiklan 1 kohdan mukaisesti hyväksytyin kolmannen maan vastaavien tuotanto- ja valvontasääntöjen mukainen mutta joka ei ole – kuten käsiteltävässä asiassa tiettyjen ainesosien lisäämisen vuoksi – asetuksen (EU) 2018/848 16 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä liitteessä II olevan IV osan 2.2.2 kohdan f alakohdan kanssa, vaatimusten mukainen, ja jos niiden tarkoituksena on myydä asianomaisia tuotteita Euroopan unionissa siten, että niissä on luonnonmukaiseen tuotantoon viittaava ilmaus, onko tältä osin, jos tilanteita pidetään lähtökohtaisesti toisiinsa rinnastettavina, kyse perusoikeuskirjan 20 artiklassa tarkoitettua erilaisesta kohtelusta: Euroopan unioniin sijoittautunut yritys ei saa käyttää asetuksen (EU) 2018/848 30 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen nojalla Euroopan unionissa kaupan pitämässään tuotteessa luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavaa ilmausta, kun taas kyseisen asetuksen 48 artiklan mukaisesti hyväksytyyn kolmanteen maahan sijoittautunut yritys voi käyttää tuotteessaan tällaista ilmausta. Tämä johtuu siitä, että asetuksen (EU) 2018/848 45 artiklan 1 kohdan b alakohdan iii alakohdan mukaan kolmannelle maasta voidaan tuoda kyseisen asetuksen soveltamisalaan kuuluva tuote saatettavaksi unionin markkinoille luonnonmukaisena tuotteena, kun tuote – muiden edellytysten ohella – tulee kolmannelle maasta, joka on hyväksytty kyseisen asetuksen 48 artiklan mukaisesti, ja on asianomaisen kolmannen maan vastaavien tuotanto- ja valvontasääntöjen mukainen.
- 19 Edellä bb) kohdassa esitetyt kysymykset Euroopan unioniin ja kolmansiin maihin sijoittautuneiden tuottajien erilaisen kohtelun oikeuttamisesta tulevat vastaavasti esille asetuksen (EU) 2018/848 30 artiklan mukaisen ilmauksen yhteydessä. On tarpeen selvittää, seuraako perusoikeuskirjan 20 artiklasta, että Euroopan unionista tulevassa jalostetussa elintarvikkeessa voidaan asetuksen (EU) 2018/848 30 artiklan 1 kohdan nojalla käyttää luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavaa ilmausta ilman, että siinä käytetään EU:n luomutunnusta. Vastaus kysymykseen ei ole ilmeinen myöskään tämän tapauksen osalta.
- 20 4. Esille tulevat kysymykset ovat merkityksellisiä asian ratkaisemisen kannalta. Asiaa käsittelevä jaosto lähtee tässä menettelyn vaiheessa siitä, että Blutquickia vastaavaa tuotetta voidaan tuottaa ja pitää kaupan Yhdysvalloissa luonnonmukaisena tuotteena.

- 21 a) Yhdysvallat on asetuksen (EU) 2018/848 48 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä 33 artiklan 2 kohdan kanssa, mukaisesti hyväksytty kolmas maa. Asetuksen (EY) N:o 889/2008 muuttamisesta asiakirjaselvitysten osalta ja asetuksen (EY) N:o 1235/2008 muuttamisesta Amerikan yhdysvalloista tuotavien luonnonmukaisten tuotteiden tuontijärjestelyjen osalta 14.2.2012 annettulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 126/2012 (EUVL [2012], L 41, s. 5) Yhdysvallat on sisällytetty neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kolmansista maista tuotavien luonnonmukaisten tuotteiden tuontijärjestelyjen osalta 8.12.2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1235/2008 liitteessä III olevaan kolmansien maiden luetteloon ja sen maataloustuotteiden luonnonmukaista tuotantoa koskevat järjestelmät ja tarkastustoimenpiteet on hyväksytty asetusta (EY) N:o 834/2007 vastaaviksi. Tämän perustana oli kirjeenvaihdon seurauksena 15.2.2012 tehty vastaavuussopimus. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kolmansista maista tuotavien luonnonmukaisten tuotteiden tuontijärjestelyjen osalta annetun asetuksen (EY) N:o 1235/2008 muuttamisesta ja oikaisemisesta 17.6.2015 annettulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2015/931 (EUVL [2015], L 151, s. 1) Yhdysvaltojen aluksi määräaikaista sisällyttämistä luetteloon jatkettiin määrittämättömäksi ajaksi. Asetuksen (EU) 2018/848 48 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan hyväksynnän voimassaolo päättyy 31.12.2026. Luvan antamisesta aloittaa neuvottelut Yhdysvaltojen, Argentiinan, Australian, Costa Rican, Intian, Israelin, Japanin, Kanadan, Etelä-korean, Tunisian ja Uuden-Seelannin kanssa luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden kauppaa koskevien sopimusten tekemisestä 28.6.2021 annettulla neuvoston päätöksellä (EU) 2021/1345 (EUVL [2021], L 306, s. 2) komissiolle annettiin lupa aloittaa tällaiset neuvottelut muun muassa Yhdysvaltojen kanssa.
- 22 b) Toisen asteen tuomioistuimien on esittänyt Revision-valitusta käsittelevää tuomioistuinta sitovan (hallintotuomioistuimista annetun asetuksen (Verwaltungsgerichtsordnung) 137 §:n 2 momentti ja 173 §:n ensimmäinen virke, luettuina yhdessä siviiliprosessilain (Zivilprozessordnung) 560 §:n kanssa) toteamuksen, jonka mukaan asiaa koskevan Yhdysvaltojen lainsäädännön – etenkin Organic Foods Production Act (OFPA) -lain – nojalla vitamiineja ja kivennäisaineita on tietyin edellytyksin sallittua käyttää ainesosina jalostustuotteissa tai -tuotteisiin, jotka on merkitty luonnonmukaiseksi tai (määritellyistä) luonnonmukaisista (ainesosista tai elintarvikeryhmistä) tuotetuksi (OFPA:n 206.605 §). Asianosaiset ovat istunnossa selittäneet katsovansa menettelyn tässä vaiheessa, että Revision-menettelyn valittajan tuotetta vastaavaa tuotetta voidaan pitää Yhdysvalloissa kaupan luonnonmukaisena (”organic”).

[– –]

[allekirjoitukset]